

Briuselis, 2018 m. kovo 12 d.
(OR. en)

7052/18

FIN 225
FSTR 9
FC 9
REGIO 12
SOC 136
CADREFIN 18

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2018 m. kovo 12 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 6678/18 FIN 180 FSTR 6 FC 6 REGIO 9 SOC 110 CADREFIN 15

Dalykas: Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 15/2017 „*Ex ante* sąlygos ir veiksmingumo rezervas sanglaudos politikos srityje – naujoviškos, bet dar neveiksmingos priemonės“
– Tarybos išvados [2018 m. kovo 12 d.]

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 15/2017 „*Ex ante* sąlygos ir veiksmingumo rezervas sanglaudos politikos srityje – naujoviškos, bet dar neveiksmingos priemonės“, kurias Taryba priėmė 2018 m. kovo 12 d. surengtame 3604-ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 15/2017 „*Ex ante* sąlygos ir veiksmingumo rezervas sanglaudos politikos srityje – naujoviškos, bet dar neveiksmingos priemonės“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

- 1) PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų (toliau – Audito Rūmai) specialiąją ataskaitą Nr. 15/2017 ir Komisijos pastabas, pateiktas dėl šios ataskaitos;
- 2) ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad ataskaita apima laikotarpį nuo 2013 m. gruodžio mėn. iki 2017 m. vasario mėn.;
- 3) ATKREIPIA DĖMESĮ į pagrindines ataskaitos išvadas, visų pirma į tai, kad:
 - a) Ex ante sąlygos
 - *Ex ante* sąlygomis užtikrinta nuosekli sistema, kuria remtasi 2014–2020 m. programavimo laikotarpio pradžioje vertinant valstybių narių pasirengimą įgyvendinti Europos struktūrinius ir investicijų (ESI) fondus; tačiau laikotarpiu, kuriuo buvo atliekamas auditas, Audito Rūmams buvo neaišku, koku mastu, taikant *ex ante* sąlygas, iš tikrųjų pavyko praktiškai pasiekti permainų;
 - Komisija nepasinaudojo galimybe sustabdyti mokėjimus tvirtinant programas, kai nebuvo vykdomos sąlygos arba nebuvo įvykdyti veiksmų planai;
 - 2016 m. pabaigoje dar nebuvo pranešta apie maždaug pusės veiksmų planų, kuriuos valstybės narės priėmė siekdamos įvykdyti *ex ante* sąlygas, įvykdymą;

b) Veiksmingumo rezervas

- Veiksmingumo sistema ir rezervas 2014–2020 m. laikotarpiu greičiausiai nenulems esminio sanglaudai skirtų lėšų perskirstymo veiksmingiau įgyvendinamoms programoms, ir veiksmingumo rezervu menkai skatinta, kad veiksmų programos būtų labiau orientuotos į rezultatus, nes jis buvo daugiausia grindžiamas išlaidomis ir išdirbiais;
- esamoms mokėjimo sustabdymo ir finansinių pataisymų priemonėms, taikytinoms nepatenkinamų rezultatų atveju, yra taikomos ribojamosios sąlygos, todėl tų priemonių taikymas praktikoje mažai tikėtinas;

- 4) ATKREIPIA DĖMESĮ į 2017 m. balandžio mėn. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl *ex ante* sąlygų pridėtinės vertės¹ bei Komisijos strateginę ataskaitą dėl ESI fondų įgyvendinimo 2017 m.² ir PAŽYMI, kad iš šių naujesnių dokumentų ir duomenų matyti gana teigiamas *ex ante* sąlygų įvykdymo ir veiksmingumo vaizdas;
- 5) PAŽYMI, kad savo atsakymuose į Audito Rūmų ataskaitos išvadas Komisija paaiškina *ex ante* sąlygų, veiksmingumo sistemos ir rezervo mechanizmų loginį pagrindą; Komisija visų pirma:
- a) atkreipia dėmesį į veiksmingumo sistemos ir rezervo užmojį, nurodydama, kad tai yra priemonės, padedančios orientuotis į rezultatus vadovaujantis tvirtu programų intervencinės veiklos loginiu pagrindu³, ir
 - b) primena, kad *ex ante* sąlygomis buvo nustatyti minimalieji reikalavimai ir sąlygos siekiant pagerinti investicijų sistemą ir ESI fondų lėšų naudojimo rezultatyvumą ir efektyvumą⁴;

¹ Dok. 7956/17.

² Dok. 15788/17 + ADD 1.

³ Plg. Komisijos atsakymus dėl Audito Rūmų ataskaitos V, 72 ir 104 punktų.

⁴ Plg. Komisijos atsakymus dėl Audito Rūmų ataskaitos 39 punkto.

- 6) PRIMENA ankstesnėse Tarybos išvadose išdėstytą savo poziciją dėl *ex ante* sąlygų ir veiksmingumo sistemos priemonių, kurios sanglaudos politikos fonduose pirmą kartą buvo nustatytos 2014–2020 m. laikotarpiui⁵;
- 7) PRIMENA savo 2016 m. lapkričio mėn. pateiktą raginimą Komisijai⁶ apsvarstyti galimybę pasinaudoti naujais ESI fondų elementais, taip rodant pavyzdį kitoms ES politikos sritims, kurios yra finansuojamos iš ES biudžeto;

Ex ante sąlygos

- 8) ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad, Komisijos 2017 m. strateginės ataskaitos duomenimis⁷, 2017 m. lapkričio mėn. valstybės narės buvo įvykdžiusios 97 % *ex ante* sąlygų, ir neįvykdytų sąlygų buvo likę labai nedaug;
- 9) PRIMENA, kad *ex ante* sąlygų vykdymas 2014–2020 m. programavimo laikotarpio pradžioje iš kai kurių valstybių narių pareikalavo daug laiko ir išteklių;
- 10) PABRĖŽIA, kad pagal Bendrųjų nuostatų reglamento⁸ 19 straipsnio 2 dalį valstybės narės privalėjo pranešti apie *ex ante* sąlygų įvykdymą tik savo 2017 m. metinėje įgyvendinimo ataskaitoje arba pažangos ataskaitoje, o ne iki 2016 m. pabaigos;

⁵ 2016 m. lapkričio 16 d. Tarybos išvados dėl sanglaudos politikos ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų rezultatų ir naujų elementų (dok. 14542/16, p. 8–9); Tarybos išvados dėl sanglaudos politikos veiksmingumo, aktualumo ir matomumo mūsų piliečiams didinimo (dok. 8463/17, p. 4); 2017 m. lapkričio 15 d. Tarybos išvados dėl sinergijos ir supaprastinimo rengiant sanglaudos politiką po 2020 m. (dok. 14263/17, p. 6).

⁶ Plg. 2016 m. lapkričio 16 d. Tarybos išvadas dėl sanglaudos politikos ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų rezultatų ir naujų elementų (dok. 14542/16, p. 7).

⁷ Dok. 15788/17, p. 12.

⁸ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- 11) remdamasi pastarojo meto valstybių narių patirtimi ir Komisijos išvadomis MANO, kad *ex ante* sąlygos kol kas įrodė savo pridėtinę vertę veiksmingai skatinant reformas ir gerinant investicijų aplinką sanglaudos politikos srityje;
- 12) LAIKOSI NUOMONĖS, kad *ex ante* sąlygų priemonė turėtų būti toliau taikoma ir laikotarpiu po 2020 m., tačiau ją reikėtų labiau racionalizuoti;
- 13) atsižvelgdama į Audito Rūmų 1 rekomendacijos a punktą PABRĖŽIA, kad Komisija, rengdama teisėkūros aktus dėl sanglaudos politikos po 2020 m., turėtų iš naujo įvertinti kiekvienos *ex ante* sąlygos aktualumą, proporcingumą ir naudingumą, pašalinti dubliavimąsi ir palikti tik tas sąlygas, kurios gali iš tikrųjų prisidėti prie veiksmingo sanglaudos politikos tikslų įvykdymo;
- 14) atsižvelgdama į Audito Rūmų 1 rekomendacijos b punktą PABRĖŽIA, kad Komisija turėtų išnagrinėti, kaip laikotarpiu po 2020 m. būtų galima padidinti *ex ante* sąlygų vaidmenį įgyvendinant atitinkamas reformas; PRIMENA 2016 m. lapkričio mėn. Tarybos išvadose⁹ pateiktą savo poziciją, kad ateityje reikėtų siekti didesnės atskirų priemonių tarpusavio darnos, ESI fondų veiksmingumą susiejant su ekonomikos valdymu, remiantis patirtimi, įgyta nustačius *ex ante* sąlygas;
- 15) RAGINA atitinkamas valstybes nares ir Komisiją dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad kelios likusios dar neįvykdytos *ex ante* sąlygos būtų nedelsiant įvykdytos;

Veiksmingumo rezervas

- 16) APGAILESTAUJA dėl to, kad Audito Rūmai sutelkė dėmesį tik į veiksmingumo rezervo valdymą ir nenagrinėjo įvedus veiksmingumo sistemą padaryto poveikio ir įgytos patirties;

⁹ Dok. 14542/16, p. 9.

- 17) PAŽYMI, kad veiksmingumo rezervas kaip privaloma priemonė 2014–2020 m. laikotarpiui buvo nustatytas kaip vienas iš orientavimosi į rezultatus elementų, visų pirma siekiant skatinti įgyvendinimo pažangą ir taip prisidėti prie programų tikslų įgyvendinimo;
- 18) PRIMENA, kad pagal Bendrųjų nuostatų reglamento 21 ir 22 straipsnius veiklos rezultatų peržiūra ir veiklos lėšų rezervo paskirstymas atliekami remiantis informacija ir vertinimais, išdėstytais valstybių narių 2019 m. pateiktose metinėse įgyvendinimo ataskaitose;
- 19) todėl LAIKOSI NUOMONĖS, kad išsamus veiksmingumo rezervo vertinimas turėtų būti atliekamas po jo įgyvendinimo 2019 m., nes dabartiniame įgyvendinimo etape šios priemonės veiksmingumą įvertinti dar sunku ir bet kokios galutinės išvados šiuo atžvilgiu būtų per ankstyvos;
- 20) tačiau LAIKOSI NUOMONĖS, kad tol, kol dar neatliktas toks išsamus veiksmingumo rezervo vertinimas, ateityje plėtojant laikotarpio po 2020 m. veiksmingumo sistemos ir rezervo mechanizmus turėtų būti užtikrinta, kad jie būtų rengiami kaip labiau paskatomis grindžiami mechanizmai, o sankcionuojamojo pobūdžio elementai turėtų būti taikomi tik kraštutiniu atveju;
- 21) atsižvelgdama į Audito Rūmų 2 rekomendaciją LAIKOSI NUOMONĖS, kad bet kokioje laikotarpio po 2020 m. veiksmingumo priemonėje reikėtų atsižvelgti į proporcingumą ir į tai, kad rezultatai matomi praėjus tam tikram laikui po intervencijų užbaigimo.